

BỒI DƯỠNG LÝ TƯỞNG CÁCH MẠNG CHO ĐOÀN VIÊN THANH NIÊN LÀ HỌC VIÊN CÁC NHÀ TRƯỜNG QUÂN ĐỘI

Hứa Đức Tuấn – Lê Đình Nguyên
Trường Đại học Nguyễn Huệ

Tóm tắt: Bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là yêu cầu quan trọng để nâng cao chất lượng đội ngũ đoàn viên trong giai đoạn hiện nay. Ở các trường sĩ quan quân đội, đoàn viên thanh niên là học viên chiếm tỷ lệ lớn, trực tiếp tác động đến hiệu quả hoạt động công tác Đoàn và phong trào thanh niên trong đơn vị. Vì vậy, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên có ý nghĩa quan trọng.

Từ khóa: lý tưởng cách mạng, thanh niên, đoàn viên, học viên, bồi dưỡng.

FOSTERING REVOLUTIONARY IDEALS FOR YOUTH UNION MEMBERS WHO ARE CADETS OF MILITARY SCHOOLS

Hua Duc Tuan – Le Dinh Nguyen
Nguyen Hue University

Abstract: Fostering revolutionary ideals for youth union members is an important requirement to improve the quality of union members in the current period. In military officer schools, youth union members are cadets who account for a large proportion, directly affecting the effectiveness of union activities and youth movements in the unit. Therefore, fostering revolutionary ideals for youth union members who are cadets is of great significance.

Key words: revolutionary ideals, youth, union members, cadets, fostering.

Nhận bài: 08/11/2024

Phản biện: 29/11/2024

Duyệt đăng: 03/12/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Văn kiện Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Quân đội lần thứ X chỉ rõ một trong những mục tiêu quan trọng của công tác đoàn và phong trào thanh niên trong quân đội, đó là: "...xây dựng người thanh niên Quân đội có bản lĩnh chính trị vững vàng, kiên định mục tiêu, lý tưởng cách mạng, trong sáng, mẫu mực về đạo đức, lối sống, giỏi chuyên môn nghiệp vụ quân sự, sức khỏe tốt, có ý chí phấn đấu vươn lên, có tinh thần tự lực, tự cường, đoàn kết tốt, kỷ luật nghiêm, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ mới" (1). Theo đó, giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho thanh niên quân đội là hoạt động quan trọng trực tiếp góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ, bảo đảm cho họ luôn yên tâm, vững vàng trong công tác, xác định tốt nhiệm vụ được giao; đồng thời vươn lên thực hiện những mục tiêu, hoài bão của tuổi trẻ.

II. CƠ SỞ LÝ LUẬN

Đội ngũ học viên của các nhà trường quân đội

là lực lượng nòng cốt trong hoạt động công tác Đoàn và phong trào thanh niên ở đơn vị, họ cũng chính là hạt nhân phong trào, tham mưu cho tập thể cấp ủy, chỉ bộ và ban chấp hành đoàn các chủ trương, biện pháp lãnh đạo và chỉ đạo hoạt động đoàn của đơn vị, phát huy vai trò của Đoàn thanh niên trong xung kích thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao. Trong quá trình học tập và rèn luyện, học viên các nhà trường quân đội không chỉ được tham gia bồi dưỡng nâng cao năng lực và phẩm chất của người cán bộ sĩ quan mà còn được rèn luyện để trở thành người cán bộ đoàn, đoàn viên ưu tú.

Trong thời gian qua, nội dung bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên đã thường xuyên được lãnh đạo, chỉ huy các cấp trong nhà trường quân đội bổ sung, hoàn thiện theo kịp đòi hỏi của sự phát triển nhiệm vụ giáo dục, đào tạo của từng nhà trường và đặc điểm đối tượng người học. Nội dung bồi dưỡng tập trung vào việc tổ chức tuyên truyền, học tập, quán triệt

các chủ trương, nghị quyết của Đảng, pháp luật của Nhà nước, kỷ luật của quân đội, giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, nhiệm vụ của quân đội, đơn vị. Các tổ chức đoàn trong các nhà trường đã tiếp tục cụ thể hóa, triển khai thực hiện tốt Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hoá cho thế hệ trẻ (giai đoạn 2015 – 2030) (2); xây dựng mục tiêu, lý tưởng, bản lĩnh chính trị, động cơ, thái độ học tập, rèn luyện cho cán bộ, đoàn viên thanh niên góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo. Cơ bản đoàn viên thanh niên là học viên yên tâm công tác, sẵn sàng nhận và hoàn thành nhiệm vụ được giao. Hình thức bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên được triển khai phong phú, đa dạng và sinh động. Các tổ chức Đoàn đã tổ chức cho cán bộ, đoàn viên thanh niên học tập, quán triệt đầy đủ các chỉ thị, nghị quyết, chương trình hành động của Đảng, của Đoàn các cấp, nhiệm vụ của quân đội, của nhà trường và đơn vị, các phong trào, các cuộc vận động chặt chẽ, nghiêm túc, có nền nếp, có trọng tâm, trọng điểm, bằng nhiều hình thức phong phú, đa dạng, thiết thực, hiệu quả... góp phần quan trọng bồi dưỡng niềm tin, lý tưởng cách mạng, nâng cao ý thức, trách nhiệm chính trị cho cán bộ, đoàn viên thanh niên, hăng hái thi đua hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ được giao.

Bên cạnh đó, các tổ chức Đoàn cũng đã chủ động tập trung tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức, trách nhiệm chính trị cho cán bộ, đoàn viên thanh niên về ý nghĩa các ngày lễ lớn, các sự kiện chính trị trọng đại của đất nước, của quân đội và các nhà trường. Kết hợp giáo dục thường xuyên với giáo dục nhân có sự kiện chính trị, giáo dục chung với giáo dục riêng, giáo dục khoa học xã hội và nhân văn; giáo dục chính trị tại đơn vị gắn giáo dục với công tác tuyên truyền, tổ chức hội thi, hội thao, chú trọng giáo dục về ý chí tự lực tự cường, khát vọng công hiến vươn lên trên mọi lĩnh vực. Tổ chức đoàn viên thanh niên là học viên học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; phát huy dân chủ, kiên quyết đấu tranh với những biểu hiện sai trái; tích cực tham gia xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh

ở từng đơn vị.

Tuy nhiên, bên cạnh đó, hoạt động bồi dưỡng vẫn còn tồn tại một số hạn chế nhất định. Đó là, một số cấp ủy, chi bộ, chính trị viên, người chỉ huy, tổ chức đoàn và đội ngũ cán bộ đoàn các cấp nhận thức về vị trí, tầm quan trọng của công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho cán bộ, đoàn viên thanh niên là học viên chưa được coi trọng đúng mức. Trong công tác bồi dưỡng, một số tổ chức đoàn xác định nội dung chưa thực sự phù hợp, hình thức còn đơn điệu. Chất lượng tham gia phong trào thanh niên của một số đoàn cơ sở còn hạn chế, chưa thu hút đông đảo đoàn viên thanh niên là học viên tham gia. Động cơ phấn đấu của một số đoàn viên thanh niên là học viên chưa thường xuyên, liên tục, còn có biểu hiện dao động về con đường phấn đấu trong môi trường binh nghiệp; kết quả học tập, rèn luyện chưa đáp ứng yêu cầu đào tạo và nhiệm vụ của đoàn viên.

III. ĐỀ XUẤT MỘT SỐ BIỆN PHÁP

Đại hội lần thứ XIII của Đảng xác định: “Tăng cường giáo dục lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc, truyền thống và lịch sử dân tộc, ý thức trách nhiệm xã hội cho các tầng lớp nhân dân, nhất là thanh niên” (3). Để tăng cường công tác bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên các nhà trường quân đội, tác giả xin đề xuất một số biện pháp cơ bản sau:

Thứ nhất, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, người chỉ huy, cơ quan chính trị đối với hoạt động bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên các nhà trường quân đội.

Đây là biện pháp quan trọng, bảo đảm cho hoạt động bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên phát huy được sức mạnh tổng hợp từ sự hợp lực của các chủ thể và từng chủ thể, khai thác mọi thế mạnh và ưu thế riêng của từng chủ thể. Bởi vì, sự hình thành lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là sản phẩm của nhiều yếu tố khách quan, chủ quan, với sự tham gia tích cực, có trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng. Mặt khác, đây là hoạt động được tiến hành thường xuyên, liên tục, mọi lúc, mọi nơi, mọi điều kiện, hoàn cảnh, hơn nữa, mỗi chủ thể tham gia vào hoạt động bồi dưỡng lý tưởng cách mạng

của đoàn viên thanh niên là học viên lại có những điều kiện, cách thức tác động khác nhau, thời gian và không gian khác nhau. Phát huy vai trò, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng trong bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên, trong đó chú trọng phân định rõ chức năng, nhiệm vụ, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng khi tham gia. Việc bồi dưỡng lý tưởng cách mạng phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, có sự phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng trong và ngoài nhà trường.

Thứ hai, xác định mục tiêu, kế hoạch, nội dung, hình thức, phương pháp bồi dưỡng lý tưởng cách mạng phù hợp với trình độ nhận thức và đặc điểm tâm lý của đoàn viên thanh niên là học viên ở các nhà trường.

Đối tượng khác nhau, trình độ khác nhau, tâm sinh lý khác nhau thì mục tiêu, yêu cầu, nội dung, hình thức và phương pháp bồi dưỡng cũng phải có sự điều chỉnh sao cho cân đối, phù hợp phát huy tối đa hiệu quả hoạt động giáo dục. Đây cũng là vấn đề cơ bản được xác định trong bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên ở các nhà trường quân đội hiện nay. Trên cơ sở đó, tiến hành bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên phải gắn xây dựng kế hoạch, nội dung, hình thức và phương pháp bồi dưỡng với trình độ nhận thức và đặc điểm tâm lý của họ. Trên cơ sở thực hiện biện pháp này, cần tạo lập sự đồng bộ giữa xác định mục tiêu, xây dựng kế hoạch, nội dung, chương trình giáo dục với hình thức, biện pháp giáo dục, hướng vào hình thành những phẩm chất nhân cách của cán bộ sĩ quan cấp phân đội. Hơn nữa, nội dung, hình thức bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên phải khoa học, phù hợp với đặc điểm các giai đoạn học tập cụ thể và đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi của đoàn viên, thanh niên nhằm đạt hiệu quả bồi dưỡng cao nhất.

Thứ ba, kết hợp chặt chẽ giữa xây và chống, giữa bồi dưỡng và tự bồi dưỡng để hình thành, phát triển bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên ở các nhà trường quân đội.

Xây và chống là hai mặt thống nhất nhưng không đồng nhất trong quá trình tiến hành bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh

niên là học viên của nhà trường. Cùng với việc xây dựng những nhân tố tích cực, quá trình bồi dưỡng đồng thời phải đấu tranh phá bỏ và cải tạo những nhân tố lạc hậu, tiêu cực, hạn chế trong bản thân mỗi học viên. Mục đích tiến hành bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên là nhằm truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng; truyền thống của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh; bản chất, truyền thống của quân đội, mục tiêu lý tưởng của người đoàn viên thanh niên; qua đó nâng cao tri thức toàn diện, bồi dưỡng tình cảm, củng cố niềm tin, xây dựng động cơ phấn đấu và ý chí phấn đấu đúng đắn, thường xuyên, liên tục giúp đoàn viên thanh niên là học viên trong nhà trường hoàn thành tốt mục tiêu, yêu cầu đào tạo đã đặt ra. Vì vậy, tiến hành bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên cần phải thực hiện nghiêm túc biện pháp này để xây dựng và phát huy mặt tích cực, tiến bộ và khắc phục mặt tiêu cực, lạc hậu trong mỗi đoàn viên thanh niên là học viên.

Bồi dưỡng phải kết hợp với tự bồi dưỡng mới thúc đẩy quá trình hình thành và phát triển lý tưởng cách mạng của học viên. Theo Hồ Chí Minh: “Tư tưởng thông suốt thì mọi việc làm đều tốt” (4); “Tư tưởng không đúng đắn thì công tác ắt sai lầm” (5). Thực tiễn cho thấy, lý tưởng cách mạng là yếu tố nội tại của từng đoàn viên thanh niên, đối với người học viên các nhà trường quân đội, đó là còn là biểu hiện cho phẩm chất đạo đức của người cán bộ sĩ quan phân đội. Lý tưởng cách mạng chỉ thực sự hình thành và phát triển đúng hướng nếu như bản thân mỗi học viên tự ý thức được nhu cầu, có nguyện vọng và mong muốn thực hiện theo đuổi lý tưởng cách mạng của mình. Mọi hoạt động bồi dưỡng đều không có hiệu quả nếu như chính bản thân học viên không tìm thấy giá trị của hoạt động ấy. Song hoạt động bồi dưỡng lý tưởng cách mạng của học viên các nhà trường quân đội không phải là hoạt động mang tính chất tự phát mà là hoạt động có định hướng, có mục đích với sự tham gia tích cực của các chủ thể bồi dưỡng trong và ngoài nhà trường. Vì vậy, bồi dưỡng phải kết hợp chặt chẽ với tự bồi dưỡng là kinh nghiệm quan trọng góp phần vào những kết quả tích cực trong hoạt động bồi dưỡng lý tưởng cách mạng

của đoàn viên thanh niên ở các nhà trường quân đội hiện nay.

IV. KẾT LUẬN

Lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên ở các nhà trường quân đội là những quan niệm, hoài bão, khát vọng thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội, xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Lý tưởng cách mạng của đoàn viên thanh niên là học viên được xây dựng dựa trên cơ sở giác ngộ lý tưởng cách mạng của Đảng, mục tiêu

lý tưởng chiến đấu của quân đội, mục tiêu, yêu cầu đào tạo của các nhà trường quân đội và sự hiểu biết sâu sắc về trách nhiệm của người đoàn viên thanh niên đối với nhiệm vụ xây dựng, bảo vệ Tổ quốc. Bồi dưỡng lý tưởng cách mạng cho đoàn viên thanh niên là học viên chính là yêu cầu quan trọng để nâng cao chất lượng đội ngũ đoàn viên, góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo của Đảng, nâng cao chất lượng sẵn sàng chiến đấu của quân đội và khẳng định vị thế, chất lượng công tác giáo dục, đào tạo của các nhà trường quân đội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Quân đội (2022). *Báo cáo tại Đại hội đại biểu Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Quân đội lần thứ X*, nhiệm kỳ 2022 – 2027, Hà Nội, ngày 11 - 12/10/2022.

Ban Bí thư Trung ương Đảng (2015). Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của *Ban Bí thư Trung ương Đảng về tăng cường giáo dục, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hoá cho thế hệ trẻ* (giai đoạn 2015 – 2030).

Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I*, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.143.

Hồ Chí Minh toàn tập (2011). *Tập 2*, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr. 277

Hồ Chí Minh toàn tập (2011). *Tập 6*, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr.242.